

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΑΕΖ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κόμητος Μοντεχρήστου»)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

“Εμεινε έτσι, σιωπηλή και σαν τρελλή αρκετές στιγμές. Το μυαλό της έτρεχε στην περασμένη εκείνη εποχή, κατά την οποία ένας κοίμος και νεαρός και χιλιόσηλεμος πριγκιπ Κασαλκάντι είχε συχνά στολίζει τις λαμπρές της δεξιώσεις—στο ολοκαίρι της μεγαρού Παρισίου—μέ τη γοητευτική του παρουσίας!... Δεν ήξερε όμως ακόμη τότε, ότι το ζωτικής ώμορφιας, αλλά και σπασίας άνασχημίας νεαρό αυτό λουλουδί ήταν υιός της!...

“Ήμαθε αυτό, όταν λιποθύμησε στο δικαστήριο, άκούοντας τον έρασή της Βιλεφόρ να κεραυνούν με τις φοβερές άποκαλύψεις του τον κακούργο κατηγορούμενο... ο όποιος... ήταν υιός του και υιός της...”

Και τώρα τί έβλεπε αντικρύ της, ή δυστυχισμένη αυτή μητέρα; “Εβλεπε ένα αίσχρο πλάσμα, έναν κηλιώμενο για πάντα δολοφόνο και πλαστογράφο άλιθριον, μιά ζωντανή εικόνα της ντροπής και της άτιμίας, έναν έλεινο δεσμών του κατέργου: Κι’ αυτός, ήταν το παιδί της!...

“Έντωματεζού, οι δεσμοφύλακες είχαν θύη έξω άπ’ το γραφείο του γενικού διοικητού των, κλείνοντας την πόρτα και περιμένοντας στο διάδρομο...”

“Ο άββάς πηλοσαιο τότε προς τον Βενεδέττο, τον πήρε άπ’ το χέρι και τον ώδηγησε κοντά στην κεραυνόπληκτη και βουθή άκόμα μητέρα του.

—Τέκνον μου, του έπτε, να θυμάσαι ότι ο Θεός σπλαχνίζεται όσους μετανοούν ειλικρινά... Πήγαινε κοντά στη φτωχή μητέρα σου... Είνε μιά θεϊκή παρηγορία κι’ αυτό, το λίγες στιγμές κοντά σ’ εκείνη, της όποιας το αίμα κι’ ή σάρκα είναι αίμα σου και σάρκα σου!

“Ο Βενεδέττο γονάτισε μπρος στη μητέρα του, μέ ύποκριτική ελάθεια. Σαρκαστικό μιά κρυφά μαγεύελο, τέταννε συγχρόνως τά χείλη του καταχθονίου αυτού άθώρου, ο όποιος κανένα ιερό και όσιο δεν είχε στη μαύρη ψυχή του.

“Ο άββάς έντωματεζού άπομακρόνηκε. Πήγε ως το παράθυρο κάτω κεί στο θόθος της αίθουσας, κόλλησε στα τζάμια το πρόσωπό του και άφωσιώθηκε κυττάζοντας την κίνηση του πολυθρόνου λιμανιού: Τηρούσε έτσι πιστά, την προηγούμενη ύπόχρεο του στην κυρία Δαγκλάρ.

“Η φτωχή γυναίκα, θλέπόντας γονατισμένο το παιδί της, φάνηκε σαν να ζυμνοόσε άπ’ τί έπιαιτικές όνειροπόλοιοις της. “Ενας σθάος στεναγμός ώγκωσες τά στήθη της κι’ ή θλιβερή πραγματικότητα—θλιβερότερη κι’ άπ’ τους θλιβερούς εκείνους ρεμβασμούς της, άκόμη—εναάφερε τά δάκρυα στα κοκκινισμένα μάτια της.

“Εσκυψε σιγά-σιγά, έκλεισε μέ λαχτάρα στα τρεμουλιασμένα χέρια της το κεφάλι του παιδιού της κι’ άκούμησε τά χείλη της στο ζυρισμένο κεφάλι του...”

—Παιδί μου...ψυχή μου...φτωχό μου παιδί!... μουρμούριζε διαρκώς.

Τά δάκρυα της όλοθερμα κι’ άφθονα, έβρεχαν το κεφάλι του γονατισμένου άκόμη Βενεδέττο, ενώ ο άρχιερός εκείνους, άσυγκίνητος, θηριόψυχος, άνυπομονοός και μουγκρίζε μέσα του: —Διάβολε!... “Ας ύπομεινουμε κι’ αυτές τις αισθηματικότητας... άφου είναι άπαραίτητες όσο να φτάσουμε και στο «μητό»!

Και φωναχτά, μέ προσποιημένο ύφος συντριβής, μουρμούρισε: —Πόσο είστε καλή, μητέρα μου!... “Ω, ήμουν θέθαος πώς θά ρχόσατε... πώς δεν θά ξεγυλούσατε την ύποχρεοί σας!... Σας ευχαριστώ που ήρθατε, καλή μου μητέρα!...”

—Όστε μέ συγχώρησης λοιπόν, παιδί μου; Πές μου, μέ συγχώρησης;

“Ο αιώνας αυτός φόθος τυραννοόσε διαρκώς την ψυχή αυτής της θρησκοόλητης, αλλά και τόσο ένοχης άλλοτε, γυναίκα... Και τώρα, πάλι σ’ αυτόν το φόθο ξαναστρεφόταν ο λογισμός της.

—“Αν σάς συγχώρησα!... είπε μέ έκφραση πονεμένη δήθεν ο Βενεδέττο. Μά σάς παρακαλώ, μητέρα μου, ξεχάστε τά άσθεθί εκείνα λόγια, που σάς είπα κάποτε, σε στιγμή μαύρης άπόγνωσας!... “Οχι!... Ποτέ δεν φανήκατε όσις ένοχη κι’ άστοργη άπέναντί μου, όπως εκείνος ο “Άλλος!... “Εφριζε ή μητέρα και πάγωσε ως τά κόκκαλα. “Εκείνος ο

“Άλλος” ήταν ο λατρευτός της Βιλεφόρ, ο έξιλωμένος σχεδόν μπρος στο Θεό ένοχος, ύστερα άπ’ την τραγική παραφροσύνη του κι’ άπ’ τόν τραγικότερο ακόμη θάνατό του... Και τόν έβριζε τόσο περιφρονητικά “Άλλον”, το ίδιο του το παιδί που ήταν και παιδί της!

—Βενεδέττο μου, παιδί μου, άμαρτάνεις! μουρμούρισε άνατριχιασμένη άκόμη. Ξέρεις ότι δεν έχεις πια πατέρα;... Ξέρεις ότι είναι νεκρός πιας εκείνος του σοο χάρισε τη ζωή σ’ αυτόν τον κόσμο!...

“Η λύσσα του φριχτού κακούργου εχεύελο άσυγκράτητη, άκίερη, κολασμένη. Ούρλιαξε:

—Πέθανε;... Πέθανε ο καταραμένος;... “Η σάρκες του να μη λυώσουν λοιπόν, ποτέ!... Κι’ ο τάφος του να τον ξεράση!... Πέθανε, μά άκέφθηκε και να μέ τυραννίη πάλι!... Μούστειλε χτές έδω την άδελφή μου, άπην κι’ άρχεια σαν κι’ εκείνον... Και μέ ζούθησε αυτή... Μού μιλούσε κι’ έτρεμε από άπέχθεια για μένα!... Ούτε το χέρι της δεν μούδωσε, ούτε το χέρι μου δεν μούδουφιε κι’ ούτε μέ είπε: “Άδελφέ μου!... Στεκόταν μακριά μου αστισμένη, μωδιασμένη, σαν ν’ άντίκρυζε το όλόνηγο στόμα φειδιού!... Πόνεσα άφάνταστα άπ’ το άντίκρυμά της το τυραννικό... Κι’ αυτό το αίματάρ προσβλητικό και θασαστικό για μένα άντίκρυμα της ήταν έργο εκείνου του “Άλλου!...

“Ήταν, λέει, ή τελευταία του θέληση να παρηγορηθώ άπ’ την έπίσκεψη της άθλιας σαν κι’ εκείνη άδελφής μου!... Χαχαχα, χαχαχα!...

“Η κυρία Δαγκλάρ λαχάναε... Το διαβολικό εκείνο γέλιο, της παρέλυσε τά τόσο τυραννισμένα νεύρα... “Ήταν έτοιμη να ξεφωνισή από φρεκιη, να φύγη μακριά και τρεχάτη άπ’ τόν θρυκόλακα αυτόν...”

“Ο Βενεδέττο είδε την κατάστασή της και κατάλαβε ότι ήταν καταστρεπτική για τά μαύρα σχέδιά του. Θέλησε λοιπόν να έπανορθώση τη “γκάρα” του, την όποια προκάλεσε ή άσυγκράτητη λύσσα της ψυχής του και μεταμορφώθηκε άμέσως... “Εγινε ξαφνικά ήμερος σαν άρνάκι... Και πάλι ή ψευτική μάσκα της ύποκριτικής συντριβής ξανασκέπασε το δόλιο πρόσωπό του...”

Και μουρμούρισε χαμηλόφωνα: —Συγχώρησε μέ, μητέρα μου... Σε κάνω να πονήσ!... Μά ποιάσαι κι’ έγω, τόσο!... Είμαι τρελλός!... Λόγια θλάσθημα κι’ ένοχα, θγαίνον άθελα μου άπ’ το στόμα μου!... Μά ο Θεός δεν μου τά ύπολογίζει... Μού τά συγχωρεί, γιατί είναι λόγια ένός τρελλού από άφάνταστα δυστυχία πλάσματός του!... *

Και μέ θεατρικά μελοδραματικά κινήματα, συνέχισε: —“Ω, τον συγχωρώ κι’ εκείνον...τόν πατέρα μου!... Μούδωσε τότε τη ζωή, μά θέλησε παρευθύν να μού την άπαρέση, ένταφιαζόντας με ζωντανόν... Κ’ ύστερα έγινε ή άφορητή να δυστυχήσω τόσο στη ζωή!... Μά τόν συγχωρώ!... Για χάρη σου κι’ άπ’ καθήκον μου στον “Ύψιστο Κριτή, συγχωρώ όλόμυχα τόν άμειρο και νεκρό πια πατέρα μου!

Λυμνοί άπεριγράφτης ψυχικής άγαλλιάσεως έπιγιναν τώρα τη φτωχή μητέρα. “Η άτιμη κομωδία του παιδιού της, είχε σηκώσει στα σπλάγνα της τρικυμίες εύτυχημένων αισθημάτων.

Τόν κούτταε μ’ έκστασις τώρα και της φανόταν άγγελος εξαγνισμένος, μέ φωτισόφανον γύρω στο ζυρισμένο του κεφάλι... “Ακολούθησαν λίγες στιγμές άμοιβαίας σιωπής, κατά τις όποιες ή μητέρα παραδιδόταν μέ όλη την ύπαρη, της στά χάδια μιας άνεκκλήτητης εύδαιμονίας, ενώ το τρισάβλιο παιδί στριφογυρίζε στο—μυαλό του μέ κυνική ψυχρότητα σχέδια επί “κλειδίων...”

Ξαφνικά ο Βενεδέττο μουρμούρισε: —Όστε...λοιπόν άναχωρείτε, μητέρα μου;

Τά λόγια του έθγαναν «μέ τανάλια» άπ’ το στόμα του. Βολιδοσκοπούσε, θεωρούσε καταόληλη πια την ώρα να θολιδοσκοπήσ ο άρχιερός εκείνο το όπλο πριν είχε όμοιασει «ψητό». Βολιδοσκοπούσε τώρα όχι τη «μητέρα» του, αλλά την «κάτοχο» του ποθητό έκατομυριού!...

—Ναι, παιδί μου... Αβριο τέτοια ώρα, θάγω έπίθιαστή πια στο πλοίο και θάγω έγκαταλείψει για πάντα την Εδρώπη!... —“Άλλά, τουλάχιστον, δεν θ’ άναχωρήσετε μόνη!... Μέ συγχώ...

ρείτε για τις ερωτήσεις μου, μα τρέμω γιά οās όσο οās σκέπτομαι έκτεθειμένη τό τόσο μακρυνό ταξίδι!...

—Ω, μὴν ἀνησυχῆς, παιδί μου!... Θαχω ἀντροφία μερικές ἀγίες γυναικές, ἡ ὅποιες ἀπό καιροῦ ἔχουν ἀπαρηθῆ τόν κόμο, γιά ν' ἀφοσιωθῶν στό Θεό!...

—Ἄ, ναί!... Ξέρω, μητρούλα μου... Τώρα θυμώμαι: Θά εἶνε ἐκεῖνες, στίς ὁποῖες ἐγκατελείματε καί τήν περιουσία σας! Καί χαμογελῶντας θλιβέρά ὁ ἄθλιος, δέν κρατήθηκε νά μὴν προσέθῃ:

—Σὰς κόστιος ὁμως κάπως ἀκριθά, μητέρα μου, ἡ προστασία τῶν ἁγίων αὐτῶν γυναικῶν!...

Ἡ κυρία Δαγκλάρ σκίρτησε τρομαγμένη. Ξανθόλεπε πάλι τό σατανά, κραμμένον στά σαρκαστικά αὐτά λόγια τοῦ παιδιοῦ τῆς. Καί μουρμούρισε μέ ἀγωνία:

—Ἀκριθά;... Μά ξεχνᾶς ὅτι ἀκριθά ἀγοράζονται ὅλες ἡ προστασίες, ἐδῶ κάτω... Καί ξεχνᾶς πόσα δαπάνησα, παιδί μου, γιά νά σέ ἀποσπάσω ἀπ' τό δῆμο τῆς λαμπρότου;

Καί χωρίς κ' αὐτή νά τό θέλῃ, τά μάτια τῆς καρφώθηκαν ἐπίμονα καί γλαρά στό λαίμω τοῦ Βενεδέττο!

Θά δοκίμασε ἀσφαλῶς κάποιο «γαργαλιτῶ» ἐκεῖ, ὁ ἄθλιος, γι αὐτί θάβηλα τόν κ' ἀπὸς σῆμας τό χερί του καί χάτιψε σπασημωδικά τίς σάρκες τοῦ λαίμω του...

Καί θυμῶταν κ' ἀνατριχίλας ὁσο θυμῶταν, ὁ κατάδικος: "Ἄν εἶχαν φαθῆ ἐπιεικέις ὁ ἑνορκο... κ' ἄν οἱ δικασταὶ δέν τόν εἶχαν στείλει στή λαμπρόμο...αὐτό ὀφειλόταν στό ἀνυπολόγιστα ποσά, τὰ ὁποῖα εἶχε δαπανήσει σέ δωροδοκίες ἡ μητέρα του καί στίς πυρετώδεις ἐνέργειές τῆς σέ πανσχυρεῖς πρόσωπα, γιά νά μεσοαθήσουν ὑπὲρ τοῦ παιδιοῦ τῆς!

Τι ἀλλόκοτη ἦταν ἡ σκηνὴ ἐκεῖνη!...

Ἄπ' τό ἕνα μέρος ὕψωνόταν ἡ Πίστις στό Θεό, ἡ Ἀγάπη, ἡ Στοργή, ἡ Μεταμέλεια, σέ ὅλη τήν εἰλικρινῆ διάχυσι τους: Ἡ μητέρα, ἡ κυρία Δαγκλάρ!

Κι' ἀπ' τό ἄλλο μέρος, ἀντικρουστή, σερνόταν σάν φεῖδι ἡ Ὑποκρισία, ἡ Ἄτιμία, ὁ Ψυχρός Ὑπολογισμός, σέ ὅλο τους τόν ἀπεχθῆ κυνισμό: Ὁ υἱός, ὁ Βενεδέττο!

Καμιά χειρονομία, καμμία διάχυσις, κανένας λόγος δέν θυγῆκε ἀπ' τό στόμα του, χωρίς προηγουμένως νά μετρηθῆ καί νά ζυγισθῆ καλά... "Ὅλα ἀπέβλεπαν σ' ἕναν κρυφὸ σκοπό, κ' ὁ σκοπός του αὐτός φανερόντο, στήν ψυχὴ τοῦ ὡς ἐξῆς:

—Ἡ μητέρα μου ἔχει ἕνα ἑκατομμύριο... Μοῦ εἶπε πὼς θά τό παράδῃ στίς 24 Φεβρουαρίου καί στίς 25 θάφεινε γιά κεί ποῦ θά τήν ἔστειλαν οἱ καλόγεροι... Οἱ καλόγεροι στούς ὅπουσ θά χάριζε τό ἑκατομμύριό τῆς... Λοιπὸν σήμερα ἀκριθῶς, ἔχομε 24 Φεβρουαρίου!... Ποῦ εἶνε τό ἑκατομμύριο αὐτό;... Ἰὸδωσ σ' αὐτοῦς ἡ τό κρατεῖ στήν κατοχὴ τῆς ἀκόμη;

Καί τό μυαλό του, περιστρεφόντα γύρω ἀπ' τίς ἀγωνιώδεις αὐτές ἀπορῆς του, ὅπως ἡ τίγρις στριφογυρίζει ὕψουλα γύρω ἀπ' τό κοιμημένο λιοντάρι, χωρίς νά τολμᾶ νά τό ἐπιτεθῆ.

Μά ὁ Βενεδέττο, πῶς θηριόφυγος ἀπὸ τίγρι, ἀποφάσισε νά ἐπιτεθῆ! Καί ἐφαρικῶς ρώτησε μέ ὑποκριτικὴ γλυκύτητα:

—Μητέρα μου, εἶνε λοιπὸν ἀληθῆς ὅτι καταστραφῆκαί γιά μένα; Καί πραγματικά φροντίσατε τόσο πολὺ, γιά νά μοῦ χορηγήσουν χάρι;

—Ναί, παιδί μου!... Ξόδεμα ἀπειρα χρήματα γι' αὐτὸν τό σκοπό... Κι' ἄν δέν τό κατάρθωσα ἀκόμη, ποτέ μου—ἔπου κ' ἄν πάω—δέν θά πάω νά σκέπτομαι αὐτό τό ζήτημα!

—Ἄχ, ἀλλοίμονο, μητέρα! ἔκανε σπαρκατικά ὁ Βενεδέττο, ἐνῶ ἡ ψυχὴ του ἀγαλλιοσε καθὼς πληθαίε ἐτσι σιγά-σιγά στό σκοπό του. Ὁμολογήστε ὅτι σὸμῆλλον θά εἶσθε ἀνίχορη ἐντέλως!

—Τι θέλεῖς νά πῆς, παιδί μου;

—Νά, θά εἶσθε τόσο φτωχὸι τό μέλλον ὅσο κ' ἐγὼ ἐδῶ στό κάτεργό μου... Δέν θάγετε πειρὰ χρήματα γιά νά φροντίσετε!... Μήπως δέν τάχετε παραδώσει ὅλα στοὺς καλόγηρους, γιά...;

—Ὅχι!... Ὅχι, ἀκόμα!... Εἶνε στήν κατοχὴ μου ἀκόμα, τὰ χρήματα αὐτά! διαμαρτυρήθηκε μέ ζωηρὴ ταραχὴ ἡ κυρία Δαγκλάρ.

Κ' ἡ φταχῆ γυναικί, ἡ δυστυχισμένη αὐτῆς μητέρας, ἐνοιώσε τὰ σπλάγνα τῆς νά ἐπανασταθῶν ἀγρία, τυραννικά... Σκεπτόταν τὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ τῆς καί τάδρισκε σάν μιά διακριτικὴ μομφὴ ἐναντίον τῆς. Τῆς φαινόταν πὼς ὁ Βενεδέττο τῆς ἦταν δυσσερστήμενος μαζί της, γι αὐτί παράδειν ἕνα ἑκατομμύριο ὀλό-

κληρο σέ ρασοφόρους—γιά τίς ἀμφίβολες ἐκδουλεύσεις των—ἐν ὡς νά μπορούσε νά τό χρησιμοποιήσῃ επιτυχῶς, πρὸς ὄφελος τοῦ παιδιοῦ τῆς!

Καί μεσα τῆς, μέσα στό ἀναστατωμένο μυαλό τῆς, σκεπτόταν: —Ὡ, τοχὼ ευτυχῶς ἀκόμα, τό ἑκατομμύριο αὐτό!... Κ' ἰσως, ἐξοδεύοντάς το ὅλο, νά ὁσῶσ τό παιδί μου ἀπ' τήν ἀτιμία τοῦ κατεργου... "Ὡ, παιδί μου!... Παιδί μου!..."

Κι' ὁ Βενεδέττο, ἡ κτηνώδης ἀπληστία προσωποποιημένη, μουρμούριζε ἐξάλως ἀπὸ κρυφῆ χαρά:

—Ὡ, τοχεῖ!... ἶοχεῖ στήν κατοχὴ τῆς ἀκόμη, τό ἑκατομμύριο αὐτό!... Μά δέν θά προλάβῃ, ἡ ἡλίθια, νά τό χάρισῃ τόσο ἡλίθια σ' ἐκεῖνα τὰ μαύρα κοράκια!...

Ἀνασῆκωσε τό κορμί του, τῶρα. "Ἦταν ὄρατος σ' αὐτὴ τῆ στάσι, στάσι ὑποκριτικῆ ἀνθρώπου μεγαλειώδους, ὁ ὅποιος ἀναίσθηται ὅμως καί τοῦ ὁποῖο ἕνας φωτιστέφαρος ἀδίκου μαρτυρίου, φωτίζει τήν εὐγενικὴ μορφὴ του!

Ἀκόμη μιά ὑπερτάτη ψυχικὴ προσάθεια, κ' ὁ ἀχρεῖος Βενεδέττο κατῶρθωσε νά...δακρῶσ!

Μουρμούρισε τότε μ' ἐγκαρτέρησι ὀσιομάρτυρος καί μέ συντριβῆ ψυχῆς προσωπιητῆ:

—Ὡστόσο, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά τελειώσω τίς ἡμέρες μου ἐδῶ... "Ἄχ, μητέρα...εἶνε θλιβερὴ ἡ τύχη μου... ἀπαισία!... "Ἐχω πικρά μετανοήσι γιά τό ἀμαρτάλω μου παρελθόν... σὸ ὅπο...σὸ ὅποιο ἡ εὐθῆνη μου δέν εἶνε ὀλόκληρη δική μου!...

Σκίρτησε ἀπὸ πόνο ἡ κυρία Δαγκλάρ. Τὸ παιδί τῆς τὴν κατηγοροῦσε μέ λεπτότητα, τῶρα. ἔκανε ὑπανιγμὸ γιά τήν ἐγκατάλειψί του ἀπ' τοῦ ἐνόχους γονεῖς του. Ὁ Βενεδέττο ἀνελθῆθ ὀ σκίρτημα. ἔκανε πὼς δέν τό εἶδε ὄμως. Κι' ἐξακολούθησε μέ περισσότερῃ ὑποκριτικῆ κατανύξι:

—...Κ' ἡ μετάνοιά μου εἶνε τόση, ὥστε ὁ σπαργαμός μου μεγαλῶναι ὄσο θλέπω τὴν τωρινὴ κατάνεια μου...Θεέ μου. εἶνε φριχτό νά ζῆσω τόσα χρόνια, μέσα σ' αὐτὴ τὴν κόλασι καί στοὺς κακούργους ποῦ μέ τριγυρίζουν... "Ἄχ, νά μοῦ δινόταν μιά χάρι!... Νά μοῦ χάριζαν τό ὄπλοιο τῆς ἀτιμωτικῆς ποιῆς μου!... Θά πραγματοποιήσα ἄμέσως τότε, ἕνα προσφιλές μου ἄνειρο: "Ἐνα μικρὸ σπιτάκι, μιά σύντροφο τῆς ζωῆς μου θελκτικῆ καί νοικοκυρούλα, μιά τίμα ἐργασίᾳ, ψωμὶ κερδισμένο μέ τὸν Ἰδρώτα μου καί μέ τὴν ἁγία κορούσι μου... μικρά παιδάκια... τὰ παιδάκια μου...γύρω μου νά παίζου!..."

Ὡ, μητέρα!... Μά εἶνε ἀργά πελά, γιά τὴν πραγματοποιήσι-

σὸ μέλλον, εὐτυχισμένη καί γαλήνια!...

—Ὅχι... Ὅχι, παιδί μου!... εἶπε ἡ κυρία Δαγκλάρ, πηγμένη ἀπ' τοὺς λυγμούς τῆς. Μὴν τό λές αὐτό!... "Ὅχι!... ὄμοι νά εἶνε καπρὸς ἀκόμη!... Ἰσως μπορέσω νά σέ ὁσῶ!... Ἰσως ἡ χάρις νά μὴν εἶνε τόσο δυσκολοκατόρθωτη!..."

Κι' ἔσφιξε στά χέρια τῆς τό κεφάλι τῆς ποῦ θούξε. Ζητούσε μιά ἀνακούφισι ὀποιοσδήποτε, γι αὐτί τῆς ψυχῆς τῆς καί τό ἔθσιο ἔχειλιμα τῆς μητρικῆς στοργῆς τῆς τὴν πονούσαν, τὴν τυραννοῦσαν ἀγρία... "Ὡ, ἄς μπορούσε νά ὁσῶσ τό ἀξιάδραστο αὐτό παιδί τῆς, τό ὄρατο, τό εὐγενικό, τό σπαργαμένο ἀπ' τὸν κατῶργμὸ τῆς μοίρας κ' ἀπ' τίς ἀμαρτίες τῶν γονέων του..."

Σῆκωσε τό δακρῶδρεχο πρόσωπό τῆς ἀποφασιστικά κ' εἶπε:

—Παῖδί μου, καμμένο παιδί, δῶσε κ' ἐσὺ τὴ συμβουλή σου!... Πές μου, τί μπορῶ νά κάνω γιά σενα;... Ναί, τόχῶ τό ἑκατομμύριο αὐτό... "Ὀλόκληρο, σέ χρυσῶ νομισμάτα καί σέ λίρες Ἀγγλίας!... Μά θά τῶδῃα δίχως διαταγμὸ ὀλόκληρο, δίχως καθῶλο νά θαρρογυνοῦ... φτάνει μονάχα νά σέ ὁσῶ!... "Ὡ, νά σέ θγάλω ἀπὸ δῶ!..."

Ὁ ἀθῶος τοῦ κατεργου, φαινόταν σάν νά μὴν ἦταν παρών.

Ἀκουμισμένος στό τζάμι τοῦ παραθύρου, ἐκεῖ στό βάθος τῆς αἰθούσας, ἦταν θυθισμένος στήν ἀνάγνωσι τοῦ προσευχῆταριου του.

Σπὸ ἄκουσιμα τῆς λέξεως «ἐκατομμυρίου» καί μάλιστα ἑκατομμυρίου ζωντὰ νῶ, σέ χρυσῶ καί σέ λίρες ὀιγορες Ἀγγλίας, ὁ Βενεδέττο ἀνατριχίασε. Χείμαρρος θηριώδους ἀπληστίας, ἐξηθῆσε ἀπ' τὴ μᾶρτυ του ψυχῆ. Τὰ λαμπερά του μάτια προσηλῶθηκαν στή φταχῆ γυναικίᾳ ὑπάρξει ἀντικρῶ του σάν μιά τῆρα πεινασμένης γάτας σέ ψάρι. Δυστυχῶς, τὰ δάκρυα θῶλναν

—Συγχωρεσέ με, μητρούλα μου!... Σέ κάνω νά ποῖς!...

